

## UITTREKSEL UIT DE NOTULEN VAN DE GEMEENTERAAD

Dit document is digitaal ondertekend door

Voor eensluidend uittreksel

Daan Versonnen  
voorzitter gemeenteraad

Ethel Van den Wijngaert  
algemeen directeur

GR/2024/211

### Zitting van 18/12/2024

Aanwezig: Daan Versonnen, voorzitter gemeenteraad

Lode Van Looy, aangewezen-burgemeester

Mieke Van den Brande, Bart Vanmarcke, Yves Goovaerts, Pascal Vercammen, Lola Vanderweyen, schepenen

Jan Fonderie, Guido Vaganée, Geert Teughels, Wim Van der Donckt, Karl Theerens, Marcel Claes, Julie De Clerck, Dirk Keuleers, Marc Huyghe, Lukas De Backer, Edwin Stevens, Conny Van den Brande, Patricia Frederickx, Cindy Symons, Peggy Aerts, Chantal Jacobs, Jef Jacobs, gemeenteraadsleden

Ethel Van den Wijngaert, algemeen directeur

Afwezig met kennisgeving: Sofie Crauwels, gemeenteraadslid

### **Omgeving - Intergemeentelijke Omgevingshandhavingsscel (IGOHC) Actieplan 2025: Goedkeuring**

De raad,

In openbare zitting vergaderd.

#### Samenvatting

Aan de gemeenteraad wordt gevraagd het Actieplan van de IGOHC (Intergemeentelijke Omgevingshandhavingsscel) voor 2025 goed te keuren.

#### Voorgeschiedenis

- 24/02/2016: De gemeenteraad beslist tot deelname aan de Intergemeentelijke Omgevingshandhavingsscel (IGOHC) en keurt de samenwerkingsovereenkomst 'Intergemeentelijke aanpak omgevingshandhaving' goed.
- 29/06/2016: Het college van burgemeester en schepenen duidt de vertegenwoordigers in het Beheercomité van de IGOHC aan.

- 16/12/2020: De gemeenteraad neemt kennis van het Omgevingshandavingsplan, het Samenwerkingsprotocol en het actieplan 2021 en keurt deze goed.
- 06/08/2024: Mail van IGEMO met de vraag om de handhavingsprioriteiten uit het actieplan 2024 te evalueren met het oog op de opmaak van het actieplan 2025.
- 05/11/2024: Het college van burgemeester en schepenen neemt standpunt in over de handhavingsprioriteiten voor 2025.
- 18/11/2024: Mail van IGEMO met de vraag om het Actieplan 2025 voor omgevingshandhaving te laten goedkeuren door de gemeenteraad.

### Feiten en context

Een performant vergunningenbeleid kan pas slagen wanneer er ook een handavingsbeleid tegenover staat. Gelet op het feit dat beperkte middelen en beperkte tijd vragen om een efficiënte en realistische aanpak, wordt gewerkt met een aantal doelstellingen die in het beleidsplan zijn uiteengezet en worden prioriteiten bepaald, waaraan concrete acties worden gekoppeld in het actieplan.

In het actieplan worden de doelstellingen jaarlijks concreet gemaakt en worden de intergemeentelijke en lokale prioriteiten bepaald.

De prioriteitenbepaling heeft invloed op het handhavingstraject van een dossier. Voor wat ruimtelijke ordening betreft, is de prioriteitenbepaling van cruciaal belang.

Het openbaar ministerie kan namelijk rekening houden met de door de gemeenteraad goedgekeurde prioriteitenbepaling voor de eventuele strafrechtelijke vervolging.

Tevens houdt de afdeling Handhaving van het departement Omgeving voor de bestuurlijke beboeting rekening met de door de gemeenteraad goedgekeurde prioriteiten inzake ruimtelijke ordening.

Dit volgt uit het beleidskader van de Vlaamse Regering van 22/06/2018. Wanneer een bepaalde belangrijke schending voor een lokaal bestuur, noch voor het openbaar ministerie, noch voor het Vlaams Gewest prioritair is, zal deze door de afdeling Handhaving, wanneer het dossier door het handhavingstraject bij hen is terechtgekomen, niet bestuurlijk worden beboet, behoudens in uitzonderlijke gevallen.

Wanneer daarentegen een lokaal bestuur een door de gemeenteraad goedgekeurde prioriteitenbepaling heeft, houdt de afdeling Handhaving hier rekening mee en kan er bestuurlijk worden beboet.

Algemene prioriteiten (intergemeentelijk):

Naast de prioriteiten van de gewestelijke prioriteiten en prioriteiten van het openbaar ministerie vermeld in de Omzendbrief COL 04/2019, kunnen de handhavingsdossiers op grond van de volgende algemene criteria in elk lokaal bestuur, dat deel uitmaakt van de IGOHC, prioritair zijn. De volgorde van deze criteria is willekeurig gekozen:

- De ernst van de schending:
  - Betekenisvolle of potentiële schade aan de volksgezondheid;
  - Wezenlijke impact op de goede ruimtelijke ordening;
  - Schade is moeilijk te herstellen of onherstelbaar;
  - Schade is omvangrijk;
  - Schade aan beschermde (zoals beschermingszones van grondwaterwinningen), hetzij kwetsbare gebieden;
  - Betekenisvolle niet-naleving van toepasselijke grenswaarden;

- Ernstige schade of hinder voor omwonenden en/of schending van rechten van derden;
- Bijkomende schendingen van andere regelgeving, complexe of gemengde misdrijven;
- Vervolgen van schendingen met overdreven hinder voor de ruimere omgeving, die de private belangen overschrijdt;
- Waterimpact (o.a. reliëf, verharding ...) en vergunningsplichtige functiewijziging in ruimtelijk kwetsbaar gebied.
- Hoedanigheid en gedrag van de overtreder:
  - Recidive;
  - Professionelen;
  - Weigeren of belemmeren van toegang, van inzage of kopie zakelijke gegevens, van onderzoek van zaken, van onderzoek van transportmiddelen, van doen van vaststellingen door middel van audiovisuele middelen;
  - Niet uitvoeren, niet betalen of negeren van opgelegde bestuurlijke maatregelen, bestuurlijke geldboeten, voordeelontnemingen, veiligheidsmaatregelen of door de rechter opgelegde maatregelen;
  - Agressie tegenover toezichthouders, verbalisanten en inspecteurs (fysieke agressie, bedreigingen,...), beschadiging van eigendommen van de overheid of toezichthouders, verbalisanten en inspecteurs verbonden aan de uitoefening van hun functie.
- Belangrijk vermogensvoordeel.
- Georganiseerde karakter:
  - Betrokkenheid van meerdere inrichtingen of personen;
  - Interregionale of internationale schaal waarop de misdrijven zich afspelen;
  - Systematisch en langdurig karakter: zelfs wanneer de ernst van de feiten beperkt is, zijn dossiers sowieso prioritair, als blijkt dat de feiten systematisch of langdurig gepleegd worden;
  - Fraude-aspect.
- Verbod of ontbreken van vergunning:
  - Exploitatie zonder vergunning of zonder een begin van regularisatie;
  - Exploiteren na algemeen verbod;
  - Herhaald uitvoeren van werken zonder of in strijd met een vergunning, om nadien (spontaan of na aanmaning) te (proberen te) regulariseren;
  - Doorbreken van een stakingsbevel.

Voor de gemeente Bonheiden waren de gemeentelijke thematische prioriteiten voor 2024:

- Aanmerkelijke reliëfwijzigingen en terreinwerken;
- Wijzigen of vernietigen van kleine landschapselementen;
- Onvergunde verhardingen;
- Controle uitzetten bouwlijn en hoogtepeil;
- Het vellen van hoogstammige bomen zonder vergunning;
- Bodemverontreiniging;
- Niet naleven van bijzondere voorwaarden in omgevingsvergunningen;
- Verontreiniging van oppervlaktewateren;
- Het (illegaal) achterlaten, beheren, verwerken of verbranden van afvalstoffen (artikel 12 §1 van het Materialendecreet).

Verder zal de IGOHC in elke gemeente ook een aantal proactieve controles uitvoeren om een ontradend effect te creëren. Voor de gemeente Bonheiden zullen er controles gebeuren rond het niet aanplanten van bomen en groen, zoals opgelegd in verleende vergunningen.

Bij het bepalen van de prioritaire acties is het belangrijk dat het bestuur zich de vraag stelt of het voor deze acties ook effectief bereid is om - indien nodig en het dossier dit vereist - verder te gaan in het handhavingstraject wanneer een schending van het prioritair thema zich voordoet (bestuurlijke handhaving, herstellvordering, bestuurlijke beboeting,...).

#### Juridische grond

- Het Decreet van 05/04/1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.
- Het Decreet van 06/07/2001 houdende intergemeentelijke samenwerking.
- Het Decreet van 25/04/2014 betreffende de handhaving van de omgevingsvergunning.
- Het Besluit van 09/02/2018 van de Vlaamse Regering betreffende de handhaving van de ruimtelijke ordening en tot wijziging en opheffing van diverse besluiten.
- Het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14/07/2023.

#### Argumentatie

Sinds de inwerkingtreding van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14/07/2023 worden handhavingsofbrengsten verdeeld onder de handhavingssactoren zoals de gemeente, gebaseerd op de inspanningen geleverd in het handhavingproces. In het licht hiervan moet men goed afwegen bij welke dossiers men als lokaal bestuur - indien nodig en het dossier dit vereist - bereid is verder te gaan in het handhavingstraject wanneer een schending van het prioritair thema zich voordoet (bestuurlijke herstelmaatregelen opleggen, herstellvordering, bestuurlijke beboeting,... ).

De prioriteiten van 2024 (zie bijlage) kunnen grotendeels behouden blijven, maar volgende wijzigingen worden voorgesteld:

Voor ruimtelijke ordening:

- De toelichting bij "Onvergunde verhardingen":
  - *Verhardingen kunnen een grote impact hebben op het straatbeeld (wanneer de verhardingen in de voortuin plaatsvinden) en op de waterhuishouding ter plaatse en de omgeving. De 7 waterhuishouding is een gevoelige problematiek en zal zeker in de toekomst nog aan belang winnen.*  
Wordt gewijzigd naar:
  - *Het geheel of gedeeltelijk verharden van het perceel waardoor het regenwater niet meer de grond kan insijpelen heeft een invloed op de waterhuishouding van het terrein en kunnen leiden tot lokale wateroverlast. Verhardingen kunnen leiden tot ongewenste neveneffecten zoals het parkeren van voertuigen, dewelke voor bijkomende conflicten zorgt voor onder andere zwakke weggebruikers. Verhardingen en dan voornamelijk in de voortuin kunnen een negatieve*

*impact hebben op het straatbeeld en de belevingswaarde. Het gaat zowel over verhardingen op privé als op openbaar domein.*

- De titel "*Het vellen van hoogstammige bomen zonder vergunning*" wordt gewijzigd naar "*Het rooien van hoogstammige bomen of ontbossen zonder vergunning*".
- De titel en paragraaf:
  - *Niet naleven van bijzondere voorwaarden in omgevingsvergunningen*  
*Bijzondere voorwaarden worden opgenomen in de vergunning om de hinder naar mens en milieu tot een aanvaardbaar niveau te beperken. Het naleven van deze voorwaarden in een vergunning zijn vaak belangrijk omdat deze mee verantwoorden waarom de vergunning kan worden verleend.*  
Wordt gewijzigd naar:
  - *Het niet naleven van opgelegde stedenbouwkundige voorwaarden*  
*Stedenbouwkundige voorwaarden worden zeer overwogen en bewust opgelegd om specifieke overlast, problemen of strijdigheden met de wetgeving en/of de goede ruimtelijke ordening te vermijden. Ze maken integraal deel uit van de vergunning en moeten gevolgd worden. Zo lang ze niet worden uitgevoerd, is de verkregen vergunning niet geldig en ontstaat er dus een niet-vergunde en niet-aanvaardbare situatie.*

Voor milieu:

- De titel "*Bodemverontreiniging*" wordt vervangen door "*Bodem- en grondwaterverontreiniging*".
- Bij *Het (illegaal) achterlaten, beheren, verwerken of verbranden van afvalstoffen (artikel 12 §1 van het Materialendecreet)* wordt "*Ook asbestafbraak*" vervangen door "*In het bijzonder asbestafbraak*".

Aangezien er binnen de IGOHC ook verbalisanten erfgoed werkzaam zijn, is het wenselijk om aan de handhavingsprioriteiten het volgende toe te voegen:

Voor erfgoed:

*Inbreuken tegen beschermd, vastgesteld bouwkundig erfgoed en erfgoedlandschappen.*

### Financiële gevolgen

Artikel 73 van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving bepaalt als algemene regel dat alle opbrengsten verworven uit de toepassing van bijv. rechtelijke herstelmaatregelen, bestuurlijke (herstel) maatregelen (bestuurlijke dwangsommen en bestuurlijke meerwaardevergoeding) en bestuurlijke minnelijke schikkingen toegekend worden aan het lokale bestuur dat het handhavingstraject geïnitieerd heeft en dus uiteindelijk overgaat tot inning van die inkomsten. Daarnaast bepaalt het decreet nu uitdrukkelijk dat de gemeenten die opbrengsten aanwenden voor o.a. de financiering van handhavingsopdrachten. Het tweede lid van artikel 73 handelt over hybride trajecten, zoals bijv. het opleggen en invorderen van bestuurlijke geldboetes door Vlaamse beboetingsinstanties, aan de hand van vaststellingen die uitgaan van de gemeente.

### Stemming

Goedgekeurd met eenparigheid van stemmen.

**Besluit:**

Enig artikel - Keurt het Actieplan 2025 van de IGOHC, zoals toegevoegd als bijlage aan dit agendapunt, goed.